

682974
KW

Warszawa, dn. 15/III.21. 1920 r.

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

Ew. 8. № 11978 /II

Do

Adjutantury Generalnej Naczelnego Wodza

w Warszawie.

70
Str. 18. MAR. 1921

Przedkłada się w załączeniu do wiadomości odpisy 2-ch raportów p.o. attache wojsk. w Paryżu Nr. 32/awt. z 28/II i Nr. 35/awt z 3/III i 1-ego raportu of. łączn. Nacz. Dow. przy marsz. Foch'u Nr. 394/A z 4/III wraz z załącznikami. Nadmieniam się, że raport sprawozdawczy 'budżetu Min. Wojny o którym wspomina raport att. wojsk. Nr. 32/awt. nie nadszedł.

5 załączników. 1-szy Zastępca Szefa Sztabu Gen.

/-/ K u l i Ń s k i

Generał Pporucznik.

Za zgodność:

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. Dz. 682974 dnia 18/III 1921 r.

zadp. Wydział

192

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

POSELSTWO POLSKIE

Paryż, dnia 20 lutego 1921 r.

W PARYŻU

ATTACHÉ WOJSKOWY

11 bis Avenue Kléber (16°)

N° 32/A.W.T.

TAJNE

Fr.
D o

Oddziału II Naczelnego Dowództwa wojsk Polskich

W W a r s z a w i e.

Przedkładam przy niniejszym ^{według} raporcie, sprawozdawcy budżetu ministerjum wojny w izbie deputowanych, -deputowanego HENRY-PATE.

Sprawozdawca, po uprzednim zasięgnięciu opinji członków najwyższej rady wojennej, redukuje znacznie kredyty prozzone przez rząd w projekcie przedłożonym przezemnie w załączeniu do raportu N° 275/P z dnia 17 grudnia 1920 r.

Przewidziane wydatki wojskowe na 1921 rok, odnośne do właściwego projektu budżetu ministerjum wojny oraz t.zw. wydatki, podlegające zwrotowi przez NIEMCOW, łącznie z kosztami utrzymania armji nadreńs-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

193

kiej, wynoszący 6.546.875.210 fr. co przewyższa o 1.594.664.326 fr. kredyty uchwalone na 1920 rok.

Projekt dep. PATE proponuje ogólną redukcję tych kredytów o 1.402.737.450 fr.

Francuskie pońory oficerskie, obecnie bardzo niskie, składają się z całego szeregu pozycji, noszących nazwę tymczasowych specjalnych dodatków z tytułu zmiany garnizonu, kategorii drożyznianej odnośnego garnizonu, zmianę munduru etc.etc.

Uwzględniając konieczność podniesienia żorđu, sprawozdawca proponuje zatwierdzenie jako stażych dodatków, wchodzących w skład pensji zasadniczej tymczasowe dodatki do poborów, przyznane oficerom i podoficerom w 1919 roku.

Jednocześnie w celu utrzymania w wojsku specjalistów techników, których brak daje się odczuwać, sprawozdawca - zgadzając się z projektem budżetowym rządowym - ^{usłabi} projektuje dodatek specjalny dla oficerów z dyplomami szkół technicznych. Dla oficerów sztabowych 500 fr. miesięcznie a dla oficerów niesztabowych 400 fr. Zastrzeżenie jest jednak zrobione, że dany oficer powinien zajmować odpowiednie swemu fachowemu wykaztarczeniu stanowisko. W celu stopniowego zastosowania tego projektu, liczba oficerów-techników specjalistów, mających prawo do tego dodatku jest ograniczona na rok bieżący do 200-u.

Przewidziane w projekcie rządowym liczne organy inspekcyjne, które się szczególnie rozmnożyły po wojnie, spotkały się z krytyką sprawozdawcy. Proponowane jest utworzenie jednego - zależnego wprost od ministra - organu inspekcyjnego, co pociąga za sobą znaczną oszczędność.

Uwzględniając zasługi, położone podczas wojny przez tubylcze wojska kolonialne oraz przewidziany ich rozwój w projekcie reorganizacyjnym armji francuskiej, sprawozdawca przyjął z bardzo małymi zmianami projekt rządowy o polepszeniu ich bytu materialnego.

Kredyty przewidziane w rozdziale III zwykłego budżetu ministerjum wojny, odnoszące się do wydatku na nową budowę i fabrykację z dziedziny artylerji i aeronautyki, zostały okrojone przez sprawozdawcę p. PATE na ogólną sumę 147.218.100 fr.

Biorąc pod uwagę, że przy skróceniu terminu obowiązującej służby wojskowej, armja będzie zmuszona w wielu jednostkach użytkować w dużej mierze cywilną robotniczą siłę, ażeby nie odrywać żołnierzy od służby czysto wojskowej; sprawozdawca przeniósł kredyty na najem robotników do oddzielnego rozdziału materialnego. Zrobione to zostało w celu dania możności administracji wojskowej regulowania cen pracy dziennej robotniczej siły w zależności od wahań wysokości prac danej miejscowości.

Wobec tego, że projekt nowej organizacji armji

nie jest jeszcze zatwierdzony, sprawozdawca zredukował w porozumieniu z rządem i komisją finansową liczbę koni do nabycia dla armji w 1921 r. do 6.000. Jednocześnie zaś cena dla koni wierzchowych została podniesioną o 600 fr.

W sprawozdaniu swem p.PATE zwrócił szczególną uwagę na wyszkolenie fizyczne i na wyszkolenie przygotowawcze do służby wojskowej. Kredyty na odnośne cele zostały podniesione.

Najbardziej charakterystyczna zmiana została wprowadzona przez sprawozdawcę w porozumieniu z komisją finansową do pozycji wydatków przewidzianych w rozdz. 3 budżetu nadzwyczajnego projektu rządowego (Syrja i Cylicja).

Wychodząc z założenia, że ^{Konieczność} ~~niezbędność~~ utrzymania ~~tych~~ wojsk w Syrji i Cylicji, związana jest li-tylko z kwestją sprawowania przez Francję mandatu w tych krajach i chcąc zapewnić ścisłą kontrolę izby nad polityką wschodnią rządu, deputowany PATE projektuje udzielenie ministerjum wojny zamiast rocznego kredytu, kredytów trzymiesięcznych z tem, że będą wznawiane po otrzymaniu przez izbę wyjaśnień i uzasadnienia co do dalszych potrzeb i ich wysokości. Przewidziany więc przez sprawozdawcę kredyt na utrzymanie armji w Syrji wynosi 222.000.000 fr. zamiast ~~proszonych~~ 482.568.000 fr.

Jednocześnie p.PATE proponuje wydzielenie z obecnego projektu budżetowego kredytów na powiększenie -kadrow żandarmerji na premje dla pozostających w szeregach oficerów i żołnierzy (prime d'engagement et de re-engagement), na szkoły dla dzieci wojskowych etc. i dyskutowanie ich ~~znowelizacji~~ ^{odnośnie do dyskusyj nad} nowym prawem o powinności wojskowej.

Jest to w głównych zarysach szkic sprawozdania p.PATE.

Izba po 4-rodniowej dyskusji przyjęła prawie bez zmian wnioski sprawozdawcy z wyjątkiem rozdziałów, zawierających kredyty na materialne wydatki artylerji, aeronautyki, prochownie i laboratorja odnośne (service des poudres) oraz na premje dla pozostających w szeregach i zaciągających się dobrowolnie.

Przyznanie tych kredytów w wysokości przewidzianej w projekcie budżetowym ministerjum wojny jest zasługą b.ministra wojny p.Andre LEFEVRE, który w drugiej mowie uzasadnił konieczność utrzymania ich i uzyskał zgodę ogromnej większości izby.

Melduje, że tutejsze kora polityczne i wojskowe liczą się z możliwością oporu NIEMCÓW w przyjęciu wysokości odszkodowań, ustalonej na konferencji paryskiej.

Jednakże większość izby stoi twardo na stanowisku, że należy uregulować ostatecznie kwestję odszkodowań

hamującą dotychczas normalny rozwój państwa i że konferencja londyńska powinna rozstrzygnąć definitywnie wszystkie te kwestje bez żadnych dalszych ustępstw na rzecz NIEMIEC.

Sądząc z nastroju izby, można powiedzieć, że od rezultatów konferencji londyńskiej zależec będzie dalszy los gabinetu p. BRIAND'a.

Rząd - dyskontując ten nastrój i wolę kraju zdaje się być przygotowany do najbardziej energicznych kroków celem zmuszenia NIEMIEC do przerwania.

udało mi się dowiedzieć drogą poufną, że armja nadreńska została ostatnio wzmocniona o 20.000 bagnetów.

Powiększenie armji nadreńskiej zostało uskutecz-
nione głównie drogą wzmocnienia siły baonów i kompanji
rezervi z odnośnych depo, co dla mnie ogromnie utrudnia
ewidencję. O wyszkaniu nowych oddziałów z innych korpusów
dotychczas niewiem, jednakże mam nadzieję otrzymać bar-
dziej szczegółowe dane, które natychmiast zamelduję.

W dość ściszem przybliżeniu można określić na 90.000 obecną liczebność francuskiej armji nadreńskiej.

1 załącznik.

Attaché Wojskowy
Z rozkazu Zastępcy

[Signature]
Rotmistrz

198

W PARYŻU

ATTACHÉ WOJSKOWY

11 bis Avenue Kleber (16°)

N° 35 / A.W.T.

TAJNE

D o

Oddziału II Naczelnego Dowództwa W.P.

W W a r s z a w i e .

W ślad tut. N° 33/A.W.T. z dnia 23 lutego b.r. melduję, że otrzymałem potwierdzenie podanej w powyższym raporcie informacji o tem, że liczebność armji nadreńskiej została powiększoną drogą wzmocnienia jednostek, wchodzących w jej skład, i że nowych oddziałów obecnie do Nadrenji nie wystano.

Zbyt ostry dla francuzów a szczególnie dla oddziałów afrykańskich klimat zimowy prowincji nadreńskich, był powodem masowych przeziębień wśród żołnierzy francuskich. Dlatego też w styczniu niektóre z oddziałów, wchodzących w skład armji nadreńskiej zostały zamienione innymi a te które były odsyza

ne do macierzystych korpusów, co wpływa nie małe na ogólną liczebność armii nadreńskiej.

Obecnie liczebność wojsk okupacyjnych francuskich da się przedstawić w sposób następujący:

62.000 żołnierzy wojska krajowego,
26.000 " " wojsk tubylczych (afrykańskich)
-----
razem 88.000 żołnierzy.

Ilościowy szczegółowy rozkład pułków, baonów i dywizjonów, wchodzących w skład XXX, XXXI i XXXIII korpusów.

ilość baonów lub pułków.	rodzaj.
8 baonów	Strzelców pieszych.
16 pułków	Piechoty krajowej.
1 pułk	Piechoty kolon. (z Marokko).
9 pułków	Tyraljerów Afryki północnej.
1 pułk	Strzelców "malgaches".
8 pułków	Jazdy krajowej.
3 dywizjony	Auto-mitraljez jazdy.
1 pułk	Czołgów lekkich.
12 pułków	Artylerji ciężkiej i lekkiej
1 pułk	Inżynieryjny.
1 pułk	Awiacji myśliwskiej.
3 szwadrony	Taborów i oddzielne pomocnicze oddziały.

Melduję, że w ministerjum wojny liczą się z ewentualnością zatrzymania podlegających obecnie zwolnieniu roczników 1919 r. i 1920 r., jeżeli postanowienia, powzięte na konferencji londyńskiej będą wymagały rozszerzenia okupacji francuskiej w Niemczech.

W zależności od tych postanowień znajduje się również kwestja zdemobilizowania dwóch roczników, jeżeli w Londynie zapadnie decyzja zajęcia wobec oporu Niemiec - zagłębia Ruhry.

W tym wypadku jednak zdemobilizowane wojska miałyby pozostać w kraju dla zastąpienia oddziałów VI, VII, XX, XXI korpusów, którymi by armja nadreńska była wzmocniona.

Attaché Wojskowy
Z rozkazu Zastępcy

[Signature]
Rotmistrz